

Autor: Małgorzata Kacprzykowska

SCENARIUSZ LEKCJI

Temat: W poszukiwaniu praw dziecka – fragmenty *Folwarku zwierzęcego* Georga Orwella.

Cele lekcji:

- zapoznanie z tekstami kultury (*Światowa Konstytucja Praw Dziecka* oraz fr. *Folwarku zwierzęcego* G. Orwella),
- doskonalenie umiejętności interpretowania tekstów kultury,
- wdrażanie do refleksji nad moralnymi, społecznymi i politycznymi uzgodnieniami regulującymi stosunki międzyludzkie.

Normy wymagań

Uczeń:

- czyta tekst kultury,
- interpretuje teksty kultury, uwzględniając intencje nadawcy,
- wyszukuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury,
- buduje wypowiedzi poprawne pod względem językowym i stylistycznym,
- formułuje, porządkuje i wartościuje argumenty uzasadniające stanowisko własne lub cudze.

Metody: metoda skojarzenia, analiza tekstów kultury, pytań i odpowiedzi, praca w grupach (plakat)

Kluczowe pojęcia: Światowa Konwencja Praw Dziecka.

Czas trwania: 45 minut.

Przedmiot: język polski, godzina wychowawcza, filozofia, etyka, wiedza o społeczeństwie

Przebieg lekcji:

I. SPRECYZOWANIE PROBLEMU WYJŚCIOWEGO

- a. Jaki dokument gwarantuje obronę praw dziecka?
- b. Jak są łamane prawa dziecka?
- c. Przedstawienie głównych punktów lekcji

II. ROZMOWA SONDUJĄCA

- a. Jakie znacie prawa ucznia?
- b. Kto najczęściej łamie Wasze prawa?

III. ĆWICZENIA WYJAŚNIAJĄCE

- a. Uczniowie otrzymują pociętą listę fundamentalnych praw dziecka (ZAŁĄCZNIK 1) przyjętą przez ONZ w roku 1989. Zapoznając się z nią, wskazują oni prawo, które w grupie czteroosobowej uznają za najważniejsze. Następnie przedstawiają je graficznie w formie plakatu tak, by inne zespoły mogły odgadnąć wybrane hasło. Lider prezentuje efekty pracy i tłumaczy wybór grupy.
- b. Nauczyciel wskazuje uczniom, że na początku pomiędzy ludźmi panowała umowa społeczna oparta na dwóch zasadach: *Nie wyrządzaj mi szkody, a i ja cię nie skrzywdzę* oraz *Trzeba dopomagać tym, którzy znaleźli się w gorszej ode mnie sytuacji*.
- c. W roku 1989 ONZ przyjął dokument, w którym państwa członkowskie zobowiązały się prawnie przestrzegać praw obywatelsko – politycznych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych każdego dziecka. Powołano również Komitet Ochrony Praw Dziecka jako organ nadzorujący realizację Konwencji Praw Dziecka.

IV. PROBLEM PRAKTYCZNY

- a. Nauczyciel rozdaje kartki z fragmentami *Folwarku zwierzęcego*.
- b. Dopasowując odpowiednie hasła (ZAŁĄCZNIK 1), uczestnicy zajęć poszukują alegorii złamanych praw przez świnie. Wartościują przedstawione argumenty, uzasadniając własne stanowisko.

V. POWTÓRKA MATERIAŁU

- a. Jakie prawo reprezentują świnie?
- b. Jaką prawdę o ludziach poznajemy na przykładzie przeczytanych fr. *Folwarku zwierzęcego*?
- c. Odpowiedz na pytania:
  - i. Czego dotyczył temat lekcji?
  - ii. Dlaczego jest tak ważny?
  - iii. Jaką wartość ma ten temat dla Ciebie?

ZAŁĄCZNIK 1

PRAWO DO ŻYCIA, WOLNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA
PRAWO ZABRANIAJĄCE NIEWOLNICTWA
PRAWO ZABRANIAJĄCE TORTUR I PONIŻANIA
PRAWO DO RÓWNOŚCI WOBEC INSTYTUCJI SPRAWIEDLIWOŚCI
PRAWO DO WOLNOŚCI MYŚLI, SUMIENIA, RELIGII
PRAWO DO WYCHOWYWANIA W RODZINIE
PRAWO DO TAKICH WARUNKÓW ŻYCIA, KTÓRE POZWALAJĄ NA POMYŚLNOŚĆ OSOBISTĄ I RODZINY, A NA KTÓRE SKŁADAJĄ SIĘ POŻYWIEŃ, MIESZKANIE, OPIEKA LEKARSKA ORAZ NIEODZOWNE ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE
MACIERZYŃSTWO I DZIECIŃSTWO MAJĄ PRAWO DO ZAPOMOZI W PRZYPADKU BEZROBOCIA, CHOROBY, KALECTWA, WDOWIEŃSTWA, STAROŚCI
PRAWO DO EDUKACJI I GODZIWYCH WARUNKÓW ŻYCIA
PRAWO DO ŻYCIA BEZ PRZEMOCY
PRAWO DO WYKSZTAŁCENIA
PRAWO DO CZASU WOLNEGO
PRAWO DO SWOBODNEGO PRZEMIESZCZANIA SIĘ W OBRĘBIE PAŃSTW I POMIĘDZY NIMI
PRAWO DO SKUTECZNEJ OBRONY PRZED NARUSZENIEM PRAW DZIECKA